

**ZAKON
O DAVKU OD SREČK
EVA: 2013-1611-0022**

I. UVOD

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM PREDLOGA ZAKONA

1. 1 Obstoječi sistem obdavčitve iger na srečo

Skladno z Zakonom o igrah na srečo (Uradni list RS, št. 14/2011 – uradno prečiščeno besedilo) delimo igre na srečo na klasične in posebne. Posebne igre na srečo so igre, ki jih igrajo igralci proti igralnici ali drug proti drugemu na posebnih igralnih mizah s kroglicami, kockami ali kartami, na igralnih panojih ali na igralnih avtomatih ter stave. Klasične igre na srečo pa so številčne loterije, loterije s trenutno znanim dobitkom, kviz loterije, tombole, lota, športne napovedi, športne stave, srečelovi in druge podobne igre. V sistemu prirejanja klasičnih iger se le-te lahko prirejajo bodisi občasno ali trajno, v slednjem primeru pa morajo imeti prireditelji dodeljeno ustrezno koncesijo.

Po obstoječem sistemu obstajata v Republiki Sloveniji dva prireditelja, ki imata koncesijo za trajno prirejanje klasičnih iger na srečo – Loterija Slovenije in Športna loterija. Davčno sta obremenjena z davkom od iger na srečo po stopnji 5 % davčne osnove, ki predstavlja vrednost prejetih vplačil za udeležbo, zmanjšano za vrednost izplačil dobitkov ter s koncesijsko dajatvijo, ki je za posamično klasično igro na srečo trenutno določena v višini od 25 % do 45 % davčne osnove, ki prav tako predstavlja vrednost vplačil, zmanjšano za izplačane dobitke. Obenem je dobiček prirediteljev obdavčen z davkom od dohodkov pravnih oseb, ki za leto 2013 znaša 17 %, za leto 2014 bo znašal 16 %, od leta 2015 dalje pa le še 15 %. Prejemniki dobitkov plačujejo davek na dobiček v višini 15 %, če dobiček znaša najmanj 300 evrov.

Storitev prirejanja iger na srečo, vključno s storitvami prodaje srečk in drugih iger, se ne obdavčuje z DDV. Direktiva, ki ureja sistem DDV v EU, take storitve izrecno oprošča obračunavanja DDV.

1.2 Kaj je davek od srečk

Predmet obdavčitve so srečke v sistemu prirejanja klasičnih iger na srečo (po obstoječi ureditvi, ki izhaja iz Zakona o igrah na srečo, so to loterijske srečke, tombolske tablice, srečke pri srečelovu, stavni listki in druga potrdila o vplačilu denarnega zneska za udeležbo v igri, tudi potrdila o vplačilu za pristop h klasični igri na srečo, ki jo prireditelj ponuja na spletu).

Oproščene so srečke, ki jih izdajajo društva ali neprofitne humanitarne organizacije s sedežem na območju Republike Slovenije v sklopu občasnega, priložnostnega prirejanja klasičnih iger na srečo, z namenom zbiranja denarnih sredstev za financiranje lastnih dejavnosti, pri tem pa ni verjetno, da bi oprostitev vodila k izkrivljanju konkurence.

Davčni zavezanci so prireditelji klasičnih iger na srečo, ki imajo ustrezno koncesijo za prirejanje klasičnih iger na srečo. Izključna koncesionarja za prirejanje klasičnih iger na srečo (tudi spletnih) na slovenskem trgu sta Loterija Slovenije in Športna loterija.

Davčna obveznost nastane v trenutku, ko je opravljeno vplačilo za udeležbo v igri na srečo. Šteje se, da je vplačilo opravljeno, ko udeleženec vplača denarni znesek za udeležbo v igri na srečo.

Davčno osnovo predstavlja prodajna cena srečke, ki ne vključuje tega davka, davčna stopnja pa je enaka 10 %.

Gre za prometni davek, ki se vplačuje v proračun po obračunu za vsak koledarski mesec. Obračun mora zavezanec sestaviti iz podatkov v svojih evidencah, iz njega pa morajo biti razvidni: obdobje, za katerega se plačuje davek, davčna osnova, davčna stopnja in znesek obračunanega davka. Rok za predložitev obračuna je 15 dni po poteku meseca, plačilo pa izvedeno v 30 dneh po poteku meseca. Predlog ne predvideva dolžnosti izkazovanja davka na računu in ne določa avtomatične zakonske prevalitve davčnega bremena na kupca (kot je to pri DDV). Nadzor nad izvajanjem zakona izvaja davčni organ, za kršenje zakona pa so predpisane ustrezne kazenske določbe.

1.3 Razlogi za sprejem zakona

Poglavitni razlog za sprejem zakona je predvsem zagotoviti dodatni vir financiranja državnega proračuna, s tem pa prispevati k javnofinančni konsolidaciji.

Pričakuje se tudi, da se bo vsaj posredno davek prenesel na končnega potrošnika, zaradi česar bodo le-ti omejili povpraševanje, kar je z vidika preprečevanja negativnih plati igralništva (zasvojenost) pozitiven učinek.

Igre na srečo oz. zasvojenost z njimi po delih sveta, kjer je le-to bolj razvito, predstavlja precejšen problem. Različne študije ugotavljajo v razvitih ekonomijah 20 in več %-ni delež populacije, zasvojene z igrami na srečo. Tudi v slovenskem prostoru raziskave kažejo na problematičnost obsega populacije, ki igrajo igre na srečo, posebej med mladimi, kjer je takih med 12 in 14 %. Posebej zaskrbljujoče je število igralcev, ki bi že potrebovali zdravljenje odvisnosti, med srednješolci. Med mladimi so med najbolj priljubljenimi športne stave, problematično pa je tudi dejstvo, da so številne igre na srečo dostopne tudi preko interneta in je zato nadzor nad njimi manj učinkovit. Razlog za sprejem dodatnega zakona, s katerim se obdavčuje promet srečk, je torej tudi v omejevanju prekomernega igranja na srečo.

2. CILJI, NAČELA IN POGLAVITNE REŠITVE ZAKONA

Predlog zakona temelji na načelih, ki so značilna za sodobne davčne sisteme, kot so načelo zakonitosti, transparentnosti, učinkovitosti, enakomernosti in sorazmernosti obremenitve in enake obravnave zavezancev.

Načeli zakonitosti in transparentnosti se uveljavljata tako, da zakon ureja vse pravice in obveznosti davčnih zavezancev ter upravnega organa, ki bo pristojen za pobiranje nove dajatve na način, ki omogoča nedvoumno izvajanje zakona.

Načelo učinkovitosti se zasleduje s tem, ko se poskuša oblikovati način pobiranja novega davčnega vira tako, da bo pri zavezancih nastalo čim manj administrativnih bremen in čim manj upravnih bremen pri nadzornem organu, hkrati pa bo z ustreznimi nadzornimi mehanizmi zagotovljeno, da bodo morebitne kršitve odkrite oziroma preprečene.

Načelo enakomernosti se zagotavlja s tem, da se davčno breme porazdeli enako na vse srečke, ki jih prireditelja klasičnih iger na srečo ponujata na trgu.

Načelo sorazmernosti se uveljavlja z določitvijo višine obdavčitve, ki zagotavlja vzdržno dodatno obremenitev sistema klasičnih iger na srečo ter predvsem v okviru določitve oprostitev plačila davka, kjer se oprošča plačila davka tiste klasične igre na srečo, ki jih prireditelji prirejajo občasno zaradi zbiranja prihodkov za opravljanje njihove osnovne nepridobitne dejavnosti. Vlada ocenjuje, da bi bilo davčno breme za te zavezance nesorazmerno z njihovo ekonomsko močjo in nesmotrno z vidika namena prirejanja tovrstnih iger na srečo.

Načelo enake obravnave zavezancev je spoštovano preko določitve enotnega načina obračuna davka za vse zavezance.

Davek od srečk je mogoče šteti kot enega v sklopu protikriznih ukrepov za zmanjšanje proračunskega primanjkljaja. Gre za nov, dodaten davek v sistemu prirejanja klasičnih iger na srečo, katerega zavezanci so prireditelji klasičnih iger na srečo. Na slovenskem trgu sta prireditelja, ki imata veljavno koncesijo za prirejanje klasičnih iger na srečo, dva in sicer Loterija Slovenije in Športna loterija.

Poleg že veljavnega davka od iger na srečo, se torej predlaga dodatni davek, vezan na nakup srečke, po enotni davčni stopnji 10 % vrednosti le-te. Oprostitev davka od srečk velja za prireditelje, ki igre na srečo prirejajo občasno zaradi zbiranja prihodkov za opravljanje njihove osnovne nepridobitne dejavnosti. Zavezanca bosta davek plačevala mesečno, na podlagi davčnemu organu predloženega obračuna. Zakon predvideva nadzor nad pravilnostjo izvajanja določb tega zakona kot tudi prekrškovne določbe za kršitev le-teh.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

V letu 2011 je bilo realizirano skupno 192 mio evrov prometa od klasičnih iger na srečo, od tega je Loterija Slovenije dosegla skupno 104,8 mio evrov prometa, Športna Loterija pa skoraj 88 mio evrov. Z marcem 2012 je Loterija Slovenije pričela skupaj s še dvaindvajsetimi evropskimi prireditelji prirejati tudi prvo mednarodno igro na srečo Eurojackpot. V obdobju od marca do oktobra je bilo za to igro vplačanih 4,5 mio evrov.

V strukturi prometa klasičnih iger na srečo, ki jih prireja Loterija Slovenije, igra loto predstavlja 61 %, loto plus 15 %, lotko 12 % in Super Loto 12 %. Največji delež v strukturi prometa pri Športni Loteriji predstavljajo vplačila stav s skoraj 85 % celotnega prometa.

Ob upoštevanju prometa, ki sta ga v letu 2011 dosegla oba prireditelja klasičnih iger na srečo in predpostavke o določenem zmanjšanju vplačil zaradi uvedbe davka, ocenjujemo, da bodo prihodki državnega proračuna zaradi uvedbe davka letno znašali okoli 18 mio evrov.

Uvedba davka od srečk pa ima tudi določene negativne učinke na nekatere druge prihodke državnega proračuna. Ocenjuje se namreč, da se bodo zaradi uvedbe davka ob ohranjenem deležu sklada za dobitke drugi strani zmanjšali prihodki iz naslova davka od dohodkov pravnih oseb in davka od iger na srečo za okoli 0,6 mio evrov.

Predlog zakona bo torej imel za posledico neto višje prihodke državnega proračuna za 17,4 mio evrov.

Predlog zakona nima vpliva na druga javnofinančna sredstva.

4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

Po oceni DURS stroški implementacije znašajo 210.000 evrov (2.300 ur).

Za izvajanje zakona v proračunu ni treba zagotoviti dodatnih sredstev.

5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOSTI PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

Po podatkih švicarske študije iz leta 2006, ki jo je naročila Evropska komisija, davčna obremenitev loterij v Sloveniji v primerjavi z drugimi državami članicami EU ni previsoka. Na ravni EU so med državami članicami precejšnje razlike v ureditvi tako glede določanja davčne osnove kot tudi določanja zneskov za izdajo in/ali obnovo licenc, pomembne pa so tudi zahteve glede obvezne namenske porabe prihodkov. Podatki so zbrani glede na enotno primerljivo davčno osnovo – bruto prihodek od iger na srečo, ki je enak vplačilom, zmanjšanim za izplačila. Stopnje v nadaljevanju tako na primerljiv način prikazujejo približni delež gospodarske koristi od storitev iger na srečo, ki je namenjen ciljem javnega interesa: Velika Britanija: 40 % (12 % davek + 28 % obveznih dajatev za dobrodelne namene), Grčija 21 %, Avstrija 20,5 %, Malta 16,25 %, Estonija 14 %. V večini preostalih držav članic EU so bruto prihodki od iger na srečo v celoti rezervirani za javni sektor in/ali dobrodelni name.

V Nemčiji so igre na srečo sicer domena dežel, vendar so na zvezni ravni zavezanci za davek od iger na srečo prireditelji oz. koncesionarji. Za koncesionarje - loterije na ozemlju Nemčije davek znaša 20 % redne cene srečke (brez upoštevanja davka). Za športne stave velja 5 % davek, če gre za stave, ki so organizirane na ozemlju Nemčije ali če je igralec nemški rezident. Prireditelji športnih stav so zavezani še k plačilu 5 % koncesijske dajatve. Davki, plačani na podlagi zakona, se pripišejo koncesijski dajatvi. Koncesionarji nadalje nosijo tudi vse stroške varnostnega in družbenega koncepta, koncepta ekonomske smiselnosti in za vso dokumentacijo, ki jo pregledujejo uradno imenovani izvedenci.

Na Švedskem poznajo davek na loterije in davek na igre na srečo. »Loterijski davek« se nanaša na bruto prihodke od iger na srečo z denarnimi nagradami. Davčna stopnja zanje zneske 35 %. Na Švedskem so prireditelji iger na srečo v 100 % državni lasti, zato gre celoten dobiček od iger na srečo v državno blagajno.

V Belgiji se različne vrste iger na srečo obdavčujejo na različne načine. Tako so npr. t.im. loterijski kuponi (primerljivo s hitro srečko) obdavčeni po 15 % davčni stopnji od davčne osnove, ki predstavlja ves dohodek od prodaje, loto pa z 20 % od vrednosti vplačil.

Na Danskem so različne vrste iger na srečo obdavčene s tremi različnimi metodami:

- Davek na dobitke (loterije, druge igre na srečo): 15 %
- Davek na bruto prihodke od iger na srečo (stave): 20 %
- Davek na vplačila (določene nacionalne loterije, določene konjske stave v manjšem obsegu): 6 -11 %.

Švica pozna davek na loto srečke kot kantonalni davek na promet prodaje srečk. Uvedlo ga je le nekaj kantonov in sicer kot davek v % na vrednost srečke oziroma igre (kombinacije). Različni kantoni uporabljajo različne stopnje (15 .%, 20 %...).

V Avstriji prireditelji poleg licenčnine za loterijo v višini 2 do 27,5 % plačujejo zvezni davek v višini 16 %, oboje od vrednosti vložkov oz. vplačil loterijskih iger.

6. DRUGE POSLEDICE, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

6.1 Administrativne in druge posledice

Za potrebe pobiranja in izvajanja nadzora nad pravilnostjo obračunavanja davka na srečke bo morala Davčna uprava RS prilagoditi svoje poslovanje. Postopek pobiranja in nadzora je primerljiv z obstoječimi postopki.

Trajna prireditelja klasičnih iger na srečo bosta morala poleg obstoječih davkov zagotoviti obračun in plačilo davka po tem predlogu zakona. Zakon je oblikovan tako, da lahko izpolnjujeta svojo obveznost s čim manjšim administrativnim bremenom.

6.2 Presoja posledic na okolje, ki vključuje tudi prostorske in varstvene vidike

/

6.3 Presoja posledic na gospodarstvo

Trajni prireditelji klasičnih iger na srečo bodo morali dodatno davčno obremenitev upoštevati pri kalkulaciji stroškov storitve oziroma prodaje srečk. Zavezanci imajo možnost prevaliti davčno breme na potrošnike; koliko bo res prišlo do prevalitve bremena nanje in s tem do povišanja cen srečk, je odvisno od poslovne politike zavezancev.

6.4 Presoja posledic na socialnem področju

Če bosta zavezanca davčno breme prevalila na končnega potrošnika, to posledično pomeni povišanje cen srečk v sistemu prirejanja klasičnih iger na srečo. Pričakuje se, da bo to vplivalo na spremembo potrošniških navad in da se bo količina vplačil v klasične igre na srečo nekoliko zmanjšala.

6.5 Presoja posledic na dokumente razvojnega načrtovanja

/

6.6 Izvajanje sprejetega predpisa

a) Predstavitev sprejetega zakona

Za izvajanje zakona je pristojna Davčna uprava RS, ki bo na običajen način poskrbela tudi za obveščanje zavezancev.

b) Spremljanje izvajanja sprejetega predpisa

Izvajanje zakona spremlja Ministrstvo za finance v skladu s svojimi splošnimi pristojnostmi.

6.7 Druge pomembne okoliščine v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona

/

1. člen
(vsebina zakona)

- (1) S tem zakonom se uvaja obveznost obračunavanja in plačevanja davka od srečk.
- (2) Kot srečka se po tem zakonu šteje vsako potrdilo prireditelja o vplačilu denarnega zneska za udeležbo v klasičnih igrah na srečo.

2. člen
(predmet obdavčitve)

Z davkom od srečk so obdavčene srečke, razen tistih srečk, ki jih izdajajo društva ali neprofitne humanitarne organizacije s sedežem na območju Republike Slovenije v skopu občasnega prirejanja klasičnih iger na srečo zaradi pridobivanja sredstev za financiranje lastne dejavnosti.

3. člen
(davčni zavezanec in plačnik davka)

Zavezanec ali zavezanka za obračunavanje in plačilo davka od srečk (v nadaljevanju: davčni zavezanec) je prireditelj klasičnih iger na srečo, ki ima dodeljeno ustrezno koncesijo.

4. člen
(pripadnost davka)

Prihodki od davka od srečk pripadajo proračunu Republike Slovenije.

5. člen
(davčna osnova)

Osnova za obračun davka od srečk je prodajna cena srečke, ki ne vključuje tega davka.

6. člen
(davčna stopnja)

Davek od srečk se plača po stopnji 10 % od davčne osnove.

7. člen
(obračun in plačevanje davka)

- (1) Davčni zavezanec mora v svojih evidencah zagotoviti podatke o davčnih osnovah, na podlagi katerih obračunava in plačuje davek od srečk.
- (2) Na podlagi podatkov iz evidenc iz prejšnjega odstavka davčni zavezanec sestavi mesečni obračun davka, ki ga mora predložiti davčnemu organu v 15 dneh po poteku meseca, za katerega je sestavil obračun.

- (3) Iz obračuna davka morajo biti razvidni obdobje, za katerega se plačuje davek, davčna osnova, davčna stopnja in znesek obračunanega davka.
- (4) Davčni zavezanec mora plačati obračunani davek v 30 dneh po poteku meseca, za katerega je sestavil mesečni obračun.

8. člen
(kazenske določbe)

- (1) Z globo od 4.000 do 80.000 eurov se kaznuje za prekršek davčni zavezanec, če:
- ne obračuna davka ter ne sestavi in predloži mesečnega obračuna davka davčnega organa v skladu s 7. členom tega zakona;
 - ne plača davka v roku iz 7. člena tega zakona.
- (2) Z globo od 800 do 4.000 eurov se za prekrške iz prejšnjega odstavka kaznuje odgovorna oseba davčnega zavezanca.

9. člen
(uporaba drugih predpisov)

Za vsa vprašanja postopka in pristojnosti davčnega organa, ki niso določena s tem zakonom, se uporabljata zakon, ki ureja davčni postopek in zakon, ki ureja davčno službo.

10. člen
(prvi obračun davka)

Davčni zavezanci prvič obračunajo davek v skladu s tem zakonom za drugi mesec, ki sledi mesecu, v katerem je bil zakon uveljavljen.

11. člen
(veljavnost zakona)

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

III. OBRAZLOŽITEV

K 1. členu:

S tem členom se določa okvirna vsebina zakona. Besedilo člena sledi običajni vsebini v primeru uvajanja posameznih davčnih oblik.

Kot srečka se šteje vsako potrdilo prireditelja o vplačilu denarnega zneska za udeležbo v klasičnih igrah na srečo. Opredelitev je skladna z ureditvijo in opredelitvijo srečke v zakonu, ki ureja igre na srečo (to so loterijske srečke, tombolske tablice, srečke pri srečelovu, stavni listki, druga potrdila, tudi potrdila o vplačilu za pristop k spletnim igram na srečo). Hkrati je opredelitev splošna in dovolj široka, da jo je moč razumeti tudi, v kolikor se opredelitve pojma srečke v prihodnosti spremenijo.

K 2. členu:

Obdavčuje se nakup srečk, pri čemer se sledi možnostim dodatne obdavčitve prirediteljev klasičnih iger na srečo. Davka so oproščena društva in neprofitne humanitarne organizacije s sedežem v RS, ki skladno z Zakonom o igrah na srečo (v nadaljevanju: ZIS) prirejajo občasne klasične igre na srečo. Gre za organizacije, ki na tak način pridobivajo sredstva za financiranje dejavnosti, določene s splošnimi akti, pri tem pa ni verjetno, da bi oprostitev vodila k izkrivljanju konkurence.

K 3. členu:

Kot davčni zavezanec je določen prireditelj klasičnih iger na srečo, ki se prirejajo trajno. Glede na določbe ZIS lahko na območju RS trajno prirejata klasične igre na srečo največ dva prireditelja. To sta Loterija Slovenije in Športna loterija, ki sta dejanska davčna zavezanca po tem zakonu.

K 4. členu:

Ker se z zakonom uvaja nova davčna oblika, je potrebno z zakonom določiti blagajno javnega financiranja, kateri pripadajo prihodki od davka. Predlaga se, da prihodki pripadajo državnemu proračunu. Prihodki so del integralnega proračuna in njihova namenskost ni vnaprej določena.

K 5. in 6. členu:

Davčno osnovo davka od srečk predstavlja vrednost - prodajna cena srečk brez tega davka; davek pa se obračuna po stopnji 10 % od te vrednosti.

K 7. členu:

Določa se obveznost prirediteljev iger na srečo, da v lastnih evidencah beležijo podatke o vplačilih oz. davčnih osnovah, na njihovi podlagi sestavijo mesečni obračun, ga v predpisanem roku predložijo davčnemu organu in tudi plačajo davek. Določene so tudi obvezne sestavine obračuna: obdobje, za katerega se plačuje davek, davčna osnova, davčna stopnja in znesek preračunanega davka.

K 8. členu:

Določa se kazen za kršitev določb tega zakona v zvezi z obveznostmi davčnega zavezanca pri obračunavanju in plačilu davka ; za davčnega zavezanca, ki je pravna oseba, se tako v okviru zakona, ki ureja prekrške, določa globa v razponu od 4.000 do 80.000 evrov ; za odgovorno osebo davčnega zavezanca pa v razponu od 800 do 4.000 evrov.

K 9. členu:

Glede nadzora ter vseh ostalih postopkovnih zadev iz pristojnosti davčnega organa se uporabljata področna zakona, ki urejata davčni postopek in davčno službo.

K 10. členu:

Zaradi negotovosti, kdaj bo zakon začel veljati in časa, ki ga zavezanci in davčni organi potrebujejo za pripravo tehnične podpore za obračunavanje in plačilo davka ter izvajanje kontrol in nadzora, je potrebno določiti, kdaj so zavezanci dolžni oddati prvi obračun davka.

K 11. členu:

Predlaga se, da se rok za uveljavitev zakona določi v skladu s splošnim pravilom, t.j. petnajsti dan po objavi v Uradnem listu.